

Försvarsmyndigheternas expertroll

Att Sverige under lång tid försummat sitt försvar, både det militära och det civila, är inte längre något kontroversiellt påstående. När vi nu, sent men bättre än aldrig, börjar återta förmåga är det viktigt att vi gör det på rätt sätt.

Det är utmärkta besked att Centerpartiet bestämt sig för att försvarsförmåga ska börja återtas, och att det måste få kosta. Behovet är akut. När också övriga delar i Alliansen börjat ansluta till den idén kan det finnas förutsättningar för att det faktiskt ska bli av.

Ett återkommande problem när det ska satsas på försvar är dock överdriven politisk detaljstyrning. Det är knappast troligt att politiken skulle stipulera hur många latexhandskar och röntgenkällor som de offentliga sjukhusen ska köpa, men diverse inspirerade påbud om att vissa vapensystem och liknande ska införskaffas är så vanliga att de nästan tas för givna.

Det är dock ingen bra ordning. Även om det inte behöver vara något fel i sig med att anskaffa det påbudna systemet så är det långtifrån givet att det behovet vägts mot andra behov och tillgänglig budget innan det politiska påbudet kommer. Det kan leda till, och har många gånger lett till, att andra viktiga förmågor fått stryka på foten utan att det tagits hänsyn till någon ordentlig konsekvensbeskrivning.

Det är lätt att förstå viljan att från politiskt håll föreslå konkreta satsningar, inte minst i ett läge då man efter lång tids nedrustning vill visa handlingskraft och försvarsvilja. Just uppvisande av handlingskraft och försvarsvilja har dessutom ett värde i sig. Det går inte heller att säga att politiken inte under några omständigheter ska peka ut konkreta satsningar. För att få god valuta för de skattepengar som nu, likt en försäkring, behöver läggas på civilt och militärt försvar bör dock den vägledande principen vara att berörda expertmyndigheter – exempelvis Försvarsmakten och MSB – pekar ut erforderliga åtgärder och anskaffningar för att uppfylla den inriktning och de mål som beslutats politiskt.

Centerpartiet är inte i närheten av att vara den värsta syndaren i den här frågan. Det kan ändå vara bra att ha en princip att hålla sig efter, inte minst i samarbetet med andra partier – och den principen bör vara att lyssna på expertmyndigheterna.

Jag yrkar

Att Centerpartiet ska sträva efter att när civilt och militärt försvar hanteras ska huvudspåret vara att berörda expertmyndigheters egna bedömningar utgör grund för vad som ska göras.

Att motionen skickas vidare till Centerpartiets riksstämman.

Dan Tilert